

створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього підприємництва;

2. удосконалення кредитної політики, а саме: організація державних кредитних установ з метою пільгового кредитування суб'єктів підприємницької діяльності, особливо початківців малого бізнесу;

3. забезпечення виконання заходів щодо створення єдиної автоматизованої системи державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності [3, с. 327].

Література

1. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України – 3-є вид. / за заг. ред. В. К. Мамутова. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 776 с.

2. Гелета О. Розвиток підприємництва в Україні: проблеми і перспективи / Оксана Гелета. – К., 2008. – С. 34-37.

3. Федоренко В. Г. Політична економія: підруч. / В. Г. Федоренко. – К.: Алерта, 2015. – 487 с.

4. Гой І. В. Підприємництво / І. В. Гой, Т. П. Смелянська. – К.: ЦУЛ, 2013. – 368 с.

УДК 346.1(043.2)

Овдєєва Г. Г., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Беззубов Д. О., к.ю.н., доцент

ДЖЕРЕЛА АГРАРНОГО ПРАВА ЯК НАУКОВО-ПРАВОВА КАТЕГОРІЯ

Під правом розуміють систему соціальних загальнообов'язкових норм, дотримання й виконання яких забезпечується державою. Однією з важливих комплексних галузей є аграрне право.

Аграрне право України – це сукупність правових норм, які на засадах юридичної рівності різних форм власності і функціонування різноманітних організаційно-правових форм господарювання регулюють суспільні відносини, що виникають між суб'єктами аграрного виробництва з приводу виробництва, переробки та реалізації ними сільськогосподарської продукції [1, с. 15].

Філологічне тлумачення поняття «джерело» розкриває його сутність як те, що дає початок чомусь, з чого впливає, черпається певний процес або явище. У царині права – це вихідне начало, з якого починається, впливає як право в цілому, так і окремі його галузі. Загалом право впливає з об'єктивної потреби встановлення певних правил поведінки, необхідних для нормального функціонування суспільства, закріплених у

відповідній доступній і зрозумілій формі. У межах галузі права ці правила поведінки спрямовуються на врегулювання якісно однорідних суспільних відносин.

Джерела аграрного права – це форми зовнішнього виразу і закріплення правових норм, що врегульовують аграрні відносини. Тому в навчальній літературі поняття «джерела» і «форми» права зазвичай ототожнюються. Водночас у сучасній теорії права ці поняття розрізняються за формальною ознакою. До форм права відносять джерела, які формально визначені, тобто мають відповідну структуру і викладені переважно на паперових або інших матеріальних носіях. За цією ознакою до форм права не належать усні джерела, наприклад, норми звичаєвого та природного права.

Для джерел аграрного права притаманні загальні риси, які характеризують джерела будь-якої галузі права, а саме: а) вони мають офіційний, публічний характер, який надається двома шляхами: шляхом правотворчості, коли нормативні документи видаються уповноваженим органом держави, тобто походять від держави, та шляхом санкціонування, коли державні органи схвалюють соціальні норми (звичаї, корпоративні норми), надають їм юридичної сили; б) приймаються державою або санкціонуються нею у чітко визначеному порядку (законодавчий процес, «указана» правотворчість Президента, санкціонування звичаїв тощо); в) мають письмовий, документальний характер та певну зовнішню форму, яка містить назву та вид джерела; мають вказівку на державний орган, який прийняв або санкціонував джерело права; дату прийняття тощо; г) розраховані на неодноразове застосування та поширюються на невизначене коло осіб, тобто мають нормативний характер.

Водночас джерелам аграрного права притаманні, крім загальних, особливі, відмінні від джерел інших галузей права юридичні ознаки, а саме: а) наявність уніфікованих актів аграрного законодавства, які є ядром аграрного законодавства; б) відсутність єдиного кодифікованого акту; в) велика вага та значимість актів локальної правотворчості; г) збереження рекомендаційної правотворчості; г) використання правових норм інших галузей права, які водночас належать і до норм аграрного, і до норм інших галузей права (земельного, фінансового, господарського тощо); д) зростання ролі міжнародних норм права, уніфікація національного аграрного законодавства відповідно до вимог міжнародного права, умов участі в СОТ та його адаптація до законодавства ЄС.

Сучасний стан системи джерел аграрного права свідчить про певні тенденції у їх становленні та розвитку. Джерела аграрного права містять аграрно-правові норми, які врегульовують відносини у сфері виробництва, переробки та реалізації сільськогосподарської продукції фізичними та юридичними особами – суб'єктами аграрного господарювання, а також відносини у сфері забезпечення ефективного сільськогосподарського

виробництва вказаними особами (матеріально-технічного забезпечення, державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників, соціального розвитку села, сільськогосподарського дорадництва, підсобних виробництв та промислів тощо) [2].

Необхідність у відокремленому, самостійному правовому регулюванні відносин щодо виробництва саме сільськогосподарської продукції обумовлюється як особливостями самого процесу сільгоспвиробництва, так і особливим значенням зазначеної продукції для гарантування конституційного права кожного на достатнє харчування та забезпечення внутрішньої і зовнішньої продовольчої безпеки України.

Література

1. Аграрне право України / за заг. ред. В. Ф. Опришка, Ф. П. Шульженка. – К.: КНЕУ, 2003. – 767 с.

2. Єрмоленко В. М. Сучасні джерела і форми аграрного права / В. М. Єрмоленко [Електронний ресурс] // Науковий вісник НУБіП України. Серія: Право. – 2011. – № 161. – Режим доступу: <http://elibrary.nubip.edu.ua>.

УДК 346.9(043.2)

Старушко М. Т., студент,
Київський університет права НАН України, м. Київ
Науковий керівник: Твердохліб Ю. В., асистент

ОСНОВНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗВИТКУ ТРЕТЕЙСЬКОГО СУДОЧИНСТВА В УКРАЇНІ

Інструментом, здатним сформувати в державі цивілізовані соціальні, економічні та політичні відносини, є досконала правова система, яка забезпечена ефективним судочинством, складовою частиною якого є третейські суди.

Важливою закономірністю розвитку законодавства України про третейські суди є те, що в державі діють два види третейських судів. Верховною Радою України 24.02.1994 року був прийнятий Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» із двома додатками до нього: Положення про міжнародний комерційний арбітражний суд і Положення про морську арбітражну комісію при Торгово-промисловій палаті України, які уповноважені розв'язувати розбіжності, що виникають із зовнішньоекономічних спорів, а 11.05.2004 року Закон України «Про третейські суди», які розглядають спори у цивільних і господарських справах в межах кордонів держави [1].

Зрозуміло, що організація єдиного реєстру постійно діючих третейських судів дає можливість кожному із них мати статус юридичної особи. При цьому внесення третейського суду до Єдиного реєстру